

Отже, формування міжкультурної компетентності у майбутніх вчителів є важливим, але водночас непростим завданням, що вимагає подолання ряду психологічних, організаційних та методичних бар'єрів. Проте, з упровадженням інноваційних освітніх програм, розширенням можливостей міжнародної співпраці, розвитку навичок емпатії та адаптації, можна досягти значного прогресу в цьому напрямі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Іванова О.В. Міжкультурна компетентність майбутніх педагогів: виклики та перспективи. *Вісник сучасної педагогіки*, 2020. 2(3). С. 4556.
2. Гаврилюк Н. Формування міжкультурної компетентності в освітньому процесі. *Науковий часопис*, 2021. 14(1). С. 21–29.
3. Brown, T.L., & Smith, J.A. Overcoming Cultural Stereotypes in Education. *Journal of Multicultural Education*, 2019. 10(4). P. 33–42.
4. Clark, H., Robinson, M., & Patel, K. Assessing Intercultural Competency in Teacher Education. *Educational Psychology Today*, 2019. 23(4). P. 89–98.

Устименко Ольга Михайлівна

кандидат педагогічних наук, доцент,
Київський національний лінгвістичний університет

ЦІЛІ І ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ “НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ РІЗНИХ ТИПІВ”

Програма дисципліни “Навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти різних типів” пропонується нами для майбутніх учителів іноземних мов – студентів бакалаврату або магістратури спеціальності 014 Середня освіта, які попередньо оволоділи базовим курсом з основ методики навчання іноземних мов учнів закладів загальної середньої освіти, та розрахована на 3 кредити ЄКТС (90 годин, з яких 14 годин відведено на лекційні заняття та 16 годин – на семінарсько-практичні заняття).

Цілями вивчення цієї дисципліни є ознайомлення здобувачів вищої освіти із вимогами до професійної методичної майстерності сучасного вчителя іноземної мови шляхами її розвитку та вдосконалення, що передбачає формування та вдосконалення у студентів здатності здійснювати професійні функції вчителя іноземної мови в закладах загальної середньої освіти різних типів, розв'язувати різнобічні фахові проблеми та виконувати складні завдання в професійно-методичній діяльності з навчання іноземних мов на різних рівнях загальної середньої освіти, як-от: формування в учнів міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності, виховання, освіта і розвиток особистості учня засобами виучуваної мови на уроках та в позакласній роботі з іноземної мови, раннє навчання іноземних мов, навчання іноземних мов учнів підліткового віку, навчання другої іноземної мови, допрофільна підготовка та профільне навчання іноземних мов, навчання іноземних мов у старшій школі за філологічним

профілем, організація самостійної роботи учнів з оволодіння іноземними мовами, впровадження в освітньо-виховний процес сучасних методів, технологій та засобів навчання іноземних мов.

У процесі викладання дисципліни “Навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти різних типів” розкриваються основи методики навчання іноземних мов на різних рівнях загальної середньої освіти в контексті реформи “Нова українська школа”. У здобувачів вищої освіти відбувається формування професійно-методичного мислення й оволодіння фаховими знаннями та вміннями формування в учнів міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності з урахуванням особливостей раннього вивчення іноземних мов молодшими школярами, навчання іноземних мов учнів раннього і пізнього підліткового віку, навчання другої іноземної мови у закладах загальної середньої освіти, допрофільної підготовки та профільного навчання іноземних мов, навчання іноземних мов у старшій школі за філологічним профілем, організації самостійної і позакласної роботи учнів з оволодіння іноземними мовами, а також упровадження в освітньо-виховний процес сучасних методів, технологій та засобів навчання іноземних мов.

Зміст навчальної дисципліни викладено в двох *змістових модулях*. Студенти набувають знань про структуру і склад професійної методичної компетентності сучасного вчителя іноземної мови, функції фахової діяльності, етапи професійного становлення та рівні професіоналізму вчителя іноземної мови, форми і засоби оцінювання його професійної методичної компетентності, а також демонструють розуміння вимог до професійної майстерності сучасного вчителя іноземних мов, шляхів і засобів безперервного професійного самовдосконалення. У першому модулі подаються основи методики навчання іноземних мов на різних рівнях загальної середньої освіти в контексті реформи “Нова українська школа”, в другому – розкриваються особливості формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності учнів закладів загальної середньої освіти різних типів за новітньою освітньою парадигмою, а також сутність, етапи, шляхи розвитку й вдосконалення професійної компетентності сучасного вчителя іноземних мов.

До очікуваних *результатів* вивчення дисципліни “Навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти різних типів” відносимо *знання* про концепцію навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти у контексті реформи “Нова українська школа”, методику раннього навчання іноземних мов, методику навчання іноземних мов у базовій і старшій школі, методику допрофільної підготовки та профільного навчання іноземних мов, методику навчання іноземних мов у старшій школі за філологічним профілем, методику навчання другої іноземної мови, методику організації самостійної та позакласної роботи учнів з оволодіння іноземними мовами, структуру і склад професійної методичної компетентності сучасного учителя іноземної мови, функції фахової діяльності, етапи професійного становлення й рівні професіоналізму вчителя іноземної мови, форми та засоби оцінювання професійної методичної компетентності вчителя іноземної мови.

Відповідно, майбутні вчителі-бакалаври / вчителі-магістри іноземних мов [1] оволодівають *уміннями* демонструвати знання та розуміння методики навчання іноземних мов на різних рівнях загальної середньої освіти в контексті реформи “Нова українська школа”, демонструвати знання та розуміння вимог до професійної майстерності сучасного вчителя іноземних мов, шляхів та засобів безперервного професійного самовдосконалення, реалізовувати методику формування в учнів міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності з урахуванням особливостей раннього навчання іноземних мов, навчання іноземних мов учнів раннього і пізнього підліткового віку, навчання другої іноземної мови, допрофільної підготовки та профільного навчання іноземних мов, навчання іноземних мов у старшій школі за філологічним профілем, організації самостійної та позакласної роботи учнів з оволодіння іноземними мовами, а також упровадження в освітньо-виховний процес сучасних методів, технологій та засобів навчання іноземних мов.

Зміст методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов за програмою дисципліни “Навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти різних типів” охоплює такі *теми*:

1. Навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти в контексті реформи “Нова українська школа”.
2. Методика раннього навчання іноземних мов.
3. Методика навчання іноземних мов у базовій і старшій школі.
3. Допрофільна підготовка та профільне навчання іноземних мов.
4. Методика навчання іноземних мов у старшій школі за філологічним профілем.
5. Методика навчання другої іноземної мови у закладах загальної середньої освіти.
6. Організація самостійної та позакласної роботи учнів з оволодіння іноземними мовами.

7. Професійна методична компетентність сучасного вчителя іноземної мови.

Навчання студентів за програмою цієї дисципліни здійснюється із залученням проблемних, кейсових, інтерактивних, групових, ігрових, проектних, комп’ютерних, технологій, технології самонавчання, технології “портфоліо”.

Методами оцінювання процесу і результатів навчання студентів можуть бути усні співбесіди, усні опитування, професійні обговорення, професійні дебати, колоквиуми, електронне тестування, презентації результатів виконання завдань різних рівнів складності, презентації виконаних професійно-методичних завдань, презентації і захисти результатів виконаних індивідуальних та групових проектних завдань тощо.

Програма дисципліни “Навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти різних типів” урахує вимоги чинного професійного стандарту “Вчитель закладу загальної середньої освіти” [1], зокрема щодо мовно-комунікативної, предметно-методичної, інформаційно-цифрової, психологічної, прогностичної, оцінювально-аналітичної компетентностей, а також компетентності педагогічного партнерства і безперервного професійного розвитку вчителя закладу загальної

середньої освіти. Цю дисципліну можна викладати здобувачам вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях в якості нормативної або вибіркової дисципліни циклу професійно-методичної підготовки майбутніх учителів-бакалаврів і вчителів-магістрів іноземних мов.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про затвердження професійного стандарту “Вчитель закладу загальної середньої освіти” : Наказ Міністерства освіти і науки України № 1225 від 29 серпня 2024 року. – URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity> (дата звернення: 14.11.2024).

Христич Ніна Сергіївна

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Університет Григорія Сковороди в Переяславі*

Дегтерьова А.О.

*здобувач другого рівня вищої освіти,
Університет Григорія Сковороди в Переяславі*

ВЛОГ ЯК ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНІЙ РЕСУРС У ФОРМУВАННІ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

За останнє десятиліття насичення ринку блог-продуктом викликало поглиблену увагу у лінгвістичному та освітньому середовищі. Необхідність дослідження блогів як носіїв інформації обґрунтовується потребою всебічного аналізу цього явища як засобу масової інформації. Ведення блогів існує в Інтернет середовищі вже понад 20 років, проте все частіше входить в обіг поняття “влог” (від слова “відеоблог”), яке більше відповідає назві інтернет-продукції, яка ще досі називається блогом.

Характерними для структури блогів є невербальні елементи, які маніфестуються різноманітними візуальними, пікторальними, графічними засобами. Вербальний компонент також обов’язковий репрезентант змістовно-композиційної структури блогу. Ми вважаємо, що першорядну важливість має саме вербальний компонент блога, тому абсолютно логічно в обіг входить поняття “влог”.

Метою автора влогу є донесення певної інформації до цільової аудиторії і спонукання або неспонукання її до дії. Для цього застосовуються різноманітні лінгвостилістичні прийоми, метою яких є активізація інтересу аудиторії та створення сприятливих умов для закріплення інформ ації у свідомості послідовників блогера.

Аналіз теоретичних джерел по темі дослідження показує, що інноваційні блог-технології є надзвичайно дієвими в оволодінні англійською мовою у світлі вимог Нової української школи. Проблему використання блогів з навчальною метою розглядають у своїх працях М. Ананьєва [5], Г. Подосиннікова І. Строганов [1], Н. Христич [2; 3; 4], R. Metruk [6] та ін.